

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

I. Het leven vande H. Abra Maghet, voor-dochter van Sinte Hilarius, Bisschop van Poictiers in Vranckrijck.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

Het leven van de H. ABRA Maghet, An. 350.
voor dochter van S. HILARIUS
Biffchop van Poictiers in Vranck-
rijck.

DEn H. Hilarius in den houthwelfchen ſtaet/ eer
hy Biſſchop ghe worden was/ hadde een doch-
ter ghekeghen/ ghenoemt Abra, die hy (in
ballinckſchay gheſonden zijnde/ vande d' ar-
riaenſche ketters/ om het kloeck voortſtaen
des H. Catholicken ghelovfs) by haer moeder te Poic-
tiers ghelaten heeft. Maer ſoo hy buytens landts ver-
jaecht zijnde door Godts veroumbaren verſaen hadde
de/ datter een ſeer edel/ ſeer rijck/ ende ſchoon jonghe-
linck was/ die haer ten houthwelfch verſochte; maer dat
hy haer den heimeſtken viltdegom/ door ſijn ghebede
boofien hadde/ heeft haer deſen vrie niet ſijn eyghen
handt gheſchreden/ over gheſonden.

Wt de ſchrij-
ten vanden
H. Hilarius.

Abra wordt
ten houthw-
elfch verſocht.

Aen u, mijn lieve dochter Abra, ick Hilarius, van
den vanden Heere, ſalichoyt.

Ick hebbe uwe brieven ontfangen, ende verſtae daer
uyt dat ghy mijns ſeer begheerigh zijt; ende my ſtaet ſe-
ker voor (vvant ick ghevoele, hoe wenechelijck dat het
byweſen is, van die men bemint) dat uwe liefde niet
verandert en is. Nu om dat ick wiſte, dat mijn arvvelen u
moyelijck is; om dat ghy by avonturen niet dencken en
foudt, dat ick geen vaderlijke liefde uwaerts en dage;
hebbe mijn reyle, ende mijn vertoeven vvillen veront-
ſchuldighen; om dat ghy verlaen foudt, dat ick u niet
onminneſſeck, maer vruchtbaerlijcken ontbreke; vvant
ſoo ick u als een eenighe dochter, oock van eender linne,
(ſoo verre als i mijns vvechs aengaet) hebbe; ſoo vvilde
ick vvil; dat ghy my als een alder-ichoonſte dochter in
heylicheydt leefde.

My is laten vveten, datter een jonghelinck is, die ee-
ne peerle ende een kleedt heeft van een onghelooovelijc-

M m y ken,

N,
ter
in
533
558
66
68
ck-
hen
69
un-
72
73
ey-
74
er,
ick-
76
78
het
80
n-
oe
en
82
83
a-
87
let

ken, oft onbegrijpelijcken prijse : welcke beyde, wie-se van hem verdienen oft krijghen konde, boven alle menschelijcke rijckdommen ende ghelucken, ende rijk ende saligh soude worden. Ick dit verstaen hebbende, ben tot hem ghereyft, ende door vele ende langhe wegghen tot hem ghekomen zijnde, ben hem te voete ghevallen, met reden : want hy soo v wonderlijck schoon is, dat niemant in sijne teghen voordigheyt staen en derf.

**Waren vader
Hilarius
voesiet haer
balle enen
anderen
bzupdegom.**

Hy siende dat ick voor hem neder-gevallen vvas, beval datmen my vragen soude, wat ick vvilde oft begeerde. Ick andt vvorde, dat ick vvat van sijn kleedt ende peerle verstaen hadde; de vvelcke soo hy my die geveerdighde te gheven, dat ick-se mijn beminde dochter geven soude. Ick dit geseyt hebbende, ben vvederom met het aensicht voorvvaerts ter aerden gevallen, en hebbe seer geveent, ende suchtede dach en nacht, hebbe van hem begeert, dat hy mijn bede hoorē vvilde: vvaer op hy (v vant het eenen goeden jonghman is, niemant beter dan hy) my gevraeght heeft; Kendt ghy dit kleedt ende dese peerle, de vvelcke ghy van my met tranē begeert, dat ick-se u dochter gheven soude? Ick andt vvoorde: Heere ick hebber van gehoort, ende geloof het : ende ick vveet dat sy d' alderbeste zijn, ende dat het een vvaere salicheyt is die kleedt te ghebruycken, ende met die peerle verciert te zijn.

Ende terstondt heeft hy sijne dienaeren bevolen, dat sy my die verthoonen soudē. Ick hebbe dan dit kleedt gesien, ende hebbe gesien dat ick niet uyt-spreken en kan. Is zijde in sijnheydt by dit kleedt te verghelijcken? De sneeuven by sijn vvitheyte, vvorden sy niet svvart gherekent? vvordt het blinckende goudt door sijnen schijn niet verduystert? Sijne verscheyde alderhande vervven vvaren alsoo lieffelijck, ende vermakelijck sich verthoonende, datter geene oyt ghesien colouren met die te verghelijcken en vvaren.

Daer na is my de peerle verthoont, de vvelcke soo haest ick-se sagh, neder-gevallen ben; v vant mijn oogen sulck eenen grooten schijn niet verdragen en konden. Soo ick ter aerden uyt-ghestreckt lagh, seyde my een van de bystaenders; Ick sie, dat ghy een sorghvuldigh vader zijt, ende dat ghy dit kleedt ende dese peerle met eene brandende begheerte voor uvve dochter versoeckt: maer om dat ghy-se noch vierighlijcker soudt begheeren, segghe u hier van, dat ghy noch niet en siet oft vveet.

**Sijn koste-
lijke peerle.**

Dit

Dit kleedt en vvoert nimmermeer van de motten be-
 knaeght, door het gebruyck niet versleten; nergens door
 vervuylt; door gheen kracht oft gevvelt, oft vvil ghebro-
 ken; nimmermeer van den besitter verloren; maer blijft
 altydts soo het nu is.

*Deught van
t kleedt.*

De kracht oock van de peerle, is dese, dat die hem met
 dese verciert, nimmermeer sieck en is, niet en verou-
 dert, nimmermeer en sterft: vvant sy in haer niet en heeft
 dat verdervelijck is.

*Tracht van
de peerle.*

Ick dit hoorende, mijne dochter, ginch by-na van
 my selven, ende stierf by naer uyt eene begheerte van
 dat kleedt ende dese peerle; ende soo ick plat neder ter
 aerden lach, badt ick den jonghelinck met eene aen-
 dachtigheyt, ende een ghedurigh vveen, segghende:
 O Heylighen Heere, zijt bermhertigh over mijn ghe-
 bedt, over mijne sorghvuldigheyt, over mijn leven: vvant
 soo ghy my dit kleedt ende dese peerle niet en gheeft
 voor mijn dochter, soo sal ick ellendigh vworden, ende
 mijn levende dochter sal ick verliezen: vvant om dit
 kleedt ende dese peerle te krijghen, hebbe ick dese pel-
 grimagie aengenomen. Heere, ghy vveet dat ick u niet
 en lieghe.

*Hy en schese
beyde voor
sine dochter.*

Den jonghelinck my gehoort hebbende, seyde tot my:
 Uve ghebeden, uve tranen hebben my bevveeght: en
 goedt is't voor u, dat ghy ghelooft hebt. Ende om dat
 ghy gheseyt hebt, dat ghy ghereedt vvaert, om u leven
 voor dit kleedt, ende dese peerle te vvaghen, soo en can
 ick-se beyde niet vveygheren. Maer ghy moet mijn
 voor-nemen ende mijnen vville hier van vveten. Dit
 kleedt is soodanigh, dat soo vrie ander ghevervde,
 saechte, sijne, goude kleederen ghebruycken vvil, die
 kleedt niet ghebruycken noch van my ontfanghen en
 kan. Ick ghevet alleen aen sulcke die te vreden zijn
 met een simpel kleedt, naturelijck colour hebbende, een
 onkostelijcke vvebbe, nauvv sluytende, sonder over-
 vloedt van ployen en fatsoenen.

*Dit kleedt
sluyt alle an-
dere kostelijc-
ke kleederen
uypen.*

De nature oock van de peerle is soodanigh, dat sy geen
 ander peerlen van de zee oft aerde geraept, by haer lijden
 en kan; vvant sy (soo ghy siet) schoon is, kostelijck is, niet
 vindelijck in de vvereldt, maer hemelsch, ende daerom
 haer niet en gevveerdicht daer te zijn, daer de vvereldt-
 sche verganckelijcke gevonden zijn; vvant mijn saecken
 met de menschelijcke niet over- een en komen.

*Dese peerle
en lijdt geen
ander peerle.*

Die

Des mocht
haer vrede
beloef op
conditie.

1661
1662

Den vader
peest-se
haer aen

1663
1664
1665
1666

1667
1668
1669

Die mijn kleedt ende peerle gebruyckt, is een veltje-
ken ghesondt, ende en vordt niet bevaughen met heete
kortten; en kan niet ghevyndt vorden: door jaren niet
verouderd, door de doot noch los noch ongebou-
den den eeuwigen ghelijck. Ick sal u dan dit kleedt ende
dese peerle gheven, om uwe dochter die te schencken.
Maer u dochter moet haer dese gaven vveerdigh maken,
Want, soo sy goude en gevervde kleederen versmaedt,
ander peerlen haer; soo sal ick haer dese mijne gaven,
(die ghy voor haer begheert) gheerne gunnen.

Dese belofte van den jonghelinck gehoort hebbende,
o mijne alderlieffte dochter, ben ick blijde op-gestaen en-
de by my dit secreet houdende, hebbe u desen brief ge-
schreven; u bibbende met veel tranen, dat ghy u, om dit
kleedt en dese peerle te krijghen, bevaren vult van al-
le ydelheyt, ende dat ghy, tot u ver schade, uven ouden
vader niet ellendigh en maect door het vveygeren van
desen kleede ende dese peerle. Want ick svveire by Godt
van hemel ende aerde, datter niet kostelijcker en is, dan
dat ick hier schrijve van desen kleede ende peerle, die u
van rechts vveghen toe behooren kunnen. Ghy dan, als
men u eenigh ander kleedt offert van zijde, van vervve,
vā goude schoon, seght hem die dat offert: Ick vervvach-
te een ander kleedt, dat kostelijcker is; dat ick niet krij-
ghen en soude, als ick dit aenveerde. Een vvolle schaeps-
kleedt is voor my ghenoech; met de vervve die de nature
voordt-brenght, ben ick te vreden. Het onkostelijck sim-
pel geveef staet my ghenoech aen. Dat kleedt soecke ick,
dat men my vvijs ghemaect heeft niet te verslijten, niet
te vergaen; niet bedorven te kunnen vorden. Brenght-
men u eene peerle om aen den hals te hanghen, oft rinck
om aen den vingher te vobghen, seght; Dat my dese on-
nutte ende vuyle peerlen gheen belet en brenghen; vvant
ick vervvachte die alder kostelijckste, schoonste, ende
nuttigste peerle, die my salicheyt ende eeuwicheyt by-
brenghen sal. Soo dan, mijn dochter, aensiet mijne sorgh-
vuldigheyt aen, ende sonder iemandt ict hier op te vra-
ghen, andt vwoordt my buyt u, selven, met sulck-eenen
brief als ghy selfs sult kunnen dichten; ende schrijft my
oft ghy sijn tot dit kleedt, ende dese peerle hebt; oft
dat ick wesen machis vvan ick desen jonghelinck ande-
rvvorden moet; op dat so vvere als ghy hem begheert,
ick met blijdschap op ~~ess~~ vreden, keert naer huys, en op
id u denc-

u dencken mach. Als ghy my geantvoordt sult hebben, soo sal ick u laten vveten, v'wie dat dien jonghman is, en hoedanigh, ende v'var dat hy v'vilt oft beloest. Daer-en-russchen leynd' ick u een morgen ende avont lof-sanck: op dat ghy mijns alijdt gedachtrigh mooght v'vesen. Ister iet dat ghy, om u jonckheydts v'ville, in den brief ende lof-sanck niet en verstaet, vraeght her u moeder, die een groote begheerte heeft ende v'venscht, dat sy u in manieren haer gelijk, Gode baren mochte. Gode die u geschapen heeft, bevare u hier, ende inder eeuwigheyt, her v'vleck ick u v'vensche, mijne alderlieffste ende seer beminde dochter.

Naer desen den H. Hilarius van het vallingschayt huus gekomen zijnde/ heeft syn dochter al onder soeckende ghevraeght/ haren sin upt-halende/ oft sy den brudgom begeerde/ dien hy haer versocht hadde. De Godt vruchtighe dochter seer gheneghen/ om den wille haers vaders te ghehoorsamen/ wenschte seer dat sy haest sulck eenen brudgom wouwen mochte/ wiens schoonheyt alle roosen ende alle lilien te voden gaugh: wiens oevaten met eenen onbegrijpelycken schijn bloncken: wiens edeldom ende upnemetheit den hemel te voben ghinghen: wiens su-verheyt onbedeckt bleef: wiens schatten sonder af-ganch vast beseten waren. Welcken wille van syne dochter den immelycken vader bekennende/ en heeft niet op-gehouden van v'vden/ tot dat syne dochter sonder yue/ v'vde seer saer: te in syne tegenwoordicheyt van 's wereldts poosheyt naer Christem reysde, wiens lichaem hy niet syn eughen handen eerwerdelijk begraven heeft: die haer daer in beknadt te hebben/ bekent is gheveest/ dat sy door hem van den wereldtschen karcher ende perijcken ontnomen/ naer het ewighe licht over-gedraghen is. O glorie des lijchs/ die beter dan het leven hier is: want dat hy de wereldt ontnomen heeft/ dat heeft hy naer den hemel over-gesonden. Zeker het is v'v al meer/ soo te sterben/ als ellendelyck te leven. Want dat is eene seker salicheyt/ niet besmet te worden met sonden. Het welck ons verleene den Vader/ den Sone/ ende den H. Gheest, Amen.

Abra sijn
dochter ver-
keest dit
in leede ende
peerte haer
in verheyt.

Sy moede
van haer
vader begraven.

II. Het